

Násilí a krádež

Když je zvažována právní kvalifikace činu, při němž je násilí nebo pohrůžka násilí pachatele použita vůči poškozenému v bezprostřední souvislosti s krádeží, je nutné s ohledem na konkrétní zjištěné skutkové okolnosti zvážit, k jakému účelu násilí nebo pohrůžka (bezprostředním) násilím směřovala, resp. čeho jimi pachatel chtěl dosáhnout, a zda se tak stalo bezprostředně po činu.

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 8 Tdo 98/2012, ze dne 22.2.2012)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v neveřejném zasedání o dovolání obviněného M. H., proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci ze dne 13. 10. 2011, sp. zn. 55 To 493/2011, jako soudu odvolacího v trestní věci vedené u Okresního soudu v Liberci pod sp. zn. 4 T 130/2011, tak, že podle § 265i odst. 1 písm. e) tr. ř. se dovolání obviněného M. H. odmítá.

Z odůvodnění :

Rozsudkem Okresního soudu v Liberci ze dne 17. 8. 2011, sp. zn. 4 T 130/2011, byl obviněný M. H. uznán vinným v bodě 1) zločinem vydírání podle § 175 odst. 1, 2 písm. c) tr. zákoníku a přečinem krádeže podle § 205 odst. 1 písm. b), odst. 2 tr. zákoníku, v bodě 2) přečinem krádeže podle § 205 odst. 1 písm. b), odst. 2 tr. zákoníku ve stadiu pokusu podle § 21 odst. 1 tr. zákoníku, v bodě 3) přečinem krádeže podle § 205 odst. 1 písm. a), b), odst. 2 tr. zákoníku a přečinem porušování domovní svobody podle § 178 odst. 1, odst. 2 tr. zákoníku. Těchto trestných činů se dopustil tím, že přestože byl rozsudkem Okresního soudu Liberci ze dne 9. 5. 2008, sp. zn. 5 T 9/2008, odsouzen mimo jiné pro trestný čin krádeže podle § 247 odst. 1 písm. b), e), odst. 2 tr. zák. k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání tří roků a šesti měsíců se zařazením do věznice s ostrahou, ze kterého byl podmíněně propuštěn usnesením Okresního soudu v Karlových Varech ze dne 2. 9. 2010, sp. zn. 40 PP 790/2010, a byla mu stanovena zkušební doba v trvání dvou let,

1) dne 27. 12. 2010 v době od 12.00 hodin do 13.00 hodin v L., v ulici N., v domě vnikl po vypáčení zámku FAB do sklepa, odkud odcizil sekyrku s oranžovým topůrkem v hodnotě 150,- Kč, motorek ke grilu v hodnotě 100,- Kč, sluneční brýle v hodnotě 30,- Kč, načež vyšel do patra k bytu Š. B., kdy nejdříve vzal za kliku vstupních dveří, zkusil, zda není otevřeno, následně podstoupil, obhlédl situaci na chodbě před bytem, přistoupil ke dveřím bytu s páčidlem v ruce s tím, že jej zarazí mezi kovový rám dveří a zámek dveří, když v tu chvíli otevřel vstupní dveře Š. B., který jej sledoval skrz kukátko, následně obviněný opustil dům, následovaný Š. B., když na ulici N. v opuštěné hale u nádraží ČD na výzvy k zastavení a vyčkání příjezdu Policie České republiky obviněný reagoval vytažením odcizené sekyrky, kterou se rozmachoval kolem sebe, rozběhl se na Š. B., na kterého křičel, že ho rozseká a ať ho nechá být, a obrátil tím poškozeného na útěk; Š. B. tak odcizením věci způsobil škodu ve výši 280,- Kč a poškozením zámku škodu ve výši 100,- Kč,

2) dne 14. 1. 2011 v době kolem 2.00 hodin v L. v ulici D. vnikl po vypáčení dvoukřídlých dveří do domu, kde prohledal půdní prostory v úmyslu něco odcizit, a poté, co byl vyrušen obyvateli domu, dům opustil, aniž by cokoli odcizil, přičemž na poškození dveří způsobil škodu ve výši 3.000,- Kč společnosti DWS s. r. o., se sídlem L.,

3) dne 17. 1. 2011 v době od 7.20 hodin do 12.30 hodin vnikl s další neustanovenou osobou pomocí

nože po odsunutí střílky neuzamčeného zámku vstupních dveří do bytu v prvním patře v L., J., odkud odcizili notebook zn. Compaq Presario v hodnotě 7.500,- Kč, mobilní telefon, zn. Nokia v hodnotě 200,- Kč ke škodě M. A. a náramkové hodinky zn. Quartz-Hobica v hodnotě 5.000,- Kč ke škodě jeho hosta.

Za tyto trestné činy byl obviněný podle § 175 odst. 2 tr. zákoníku za použití § 43 odst. 1 tr. zákoníku odsouzen k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání pěti roků, pro jehož výkon byl podle § 56 odst. 2 písm. c) tr. zákoníku zařazen do věznice s ostrahou. Podle § 99 odst. 2, odst. 4 tr. zákoníku mu bylo uloženo ochranné protitoxikomanické léčení v ústavní formě. Současně bylo rozhodnuto o náhradě škody a o zproštění obviněného podle § 226 písm. b) tr. ř. obžaloby, jíž mu byl kladen za vinu tam popsany čin, v němž byl spatřován zločin vydírání podle § 175 odst. 1, 2 písm. c) tr. zákoníku.

Krajský soud v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci jako soud odvolací rozsudkem ze dne 13. 10. 2011, sp. zn. 55 To 493/2011, z podnětu odvolání podaných proti uvedenému rozsudku soudu prvního stupně jednak obviněným a jednak státním zástupcem Okresního státního zastupitelství v Liberci v neprospěch obviněného rozhodl tak, že odvolání státního zástupce podle § 256 tr. ř. jako nedůvodné zamítl a z podnětu odvolání obviněného podle § 258 odst. 1 písm. d), e), odst. 2 tr. ř. napadený rozsudek zrušil ve výroku o trestu a ve výroku o ochranném léčení a podle § 259 odst. 3 tr. ř. při nezměněném výroku o vině obviněného M. H. znovu odsoudil podle § 175 odst. 2 tr. zákoníku a § 43 odst. 1 tr. zákoníku k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání čtyř let, pro který jej podle § 56 odst. 2 písm. c) tr. zákoníku zařadil do věznice s ostrahou. Dále obviněnému podle § 99 odst. 2 písm. b), odst. 4 tr. zákoníku uložil ochranné ústavní protitoxikomanické léčení.

Proti tomuto rozsudku odvolacího soudu podal obviněný M. H. prostřednictvím obhájce Mgr. P.M. s odkazem na dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. dovolání, jež zaměřil proti všem výrokům o vině a proti výroku o trestu, nikoliv proti výroku o ochranném léčení. Obviněný, i přes takto široce vymezený rozsah dovolání, se svými výhradami v zásadě omezil na skutek popsany v bodě 1), ve vztahu k němuž vytkl, že právní kvalifikace, podle níž byl posouzen, je nesprávná. Obviněný po zopakování obsahu výpovědi poškozeného Š. B. a poté, co shrnul svou verzi výpovědi z přípravného řízení, se neztotožnil s právní kvalifikací, podle níž oba soudy jeho čin posoudily, neboť nesprávně zhodnotily to, že obviněný pronásledován poškozeným měl poškozenému hrozit sekerkou, kterou před tím v domě poškozeného odcizil. Za vinu mu kladené jednání by bylo možné posoudit jen jako přestupek proti majetku, anebo nanejvýš jako přečin krádeže podle § 205 odst. 1, 2 tr. zákoníku a následně nutné obrany. Neztotožnil se tedy s posouzením přečinem krádeže podle § 205 odst. 1 písm. b), odst. 2 tr. zákoníku a též zločinem vydírání podle § 175 odst. 1, 2 písm. c) tr. zákoníku. Obviněný hodnotil jako nesprávný závěr soudů, pokud dovodily, že hrozbu násilím nepoužil vůči poškozenému v souvislosti s uchováním si věci poškozeného, ale jako pohrůžku násilím, jíž užil s cílem, aby poškozeného odradil od jeho pronásledování a nebyl tak zadržen jím nebo policií. Tento závěr obviněný označil za účelový, což dovodil z toho, že znakem přečinu krádeže podle § 205 odst. 1 písm. c) tr. zákoníku je přisvojení si cizí věci tím, že se jí pachatel zmocní a bezprostředně po činu se pokusí uchovat si věc násilím nebo pohrůžkou bezprostředního násilí, čímž je zdůrazněna ochrana majetku. Znak zločinu vydírání podle § 175 odst. 1, odst. 2 písm. c) tr. zákoníku je nucení jiného pohrůžkou násilí se zbraní, aby něco konal. Obviněný se na základě těchto úvah domáhal, aby jeho čin nebyl právně kvalifikován jako zločin vydírání, neboť jeho cílem byla pouze snaha uchovat si odcizený majetek. Podle obviněného tuto okolnost dosvědčil i poškozený, který uváděl, že otevřel dveře v době, kdy se je údajně obviněný snažil předmětem, který držel v ruce, vypáčit. Když poškozený utíkajícího obviněného pronásledoval, obviněný měl v ruce předmět vypadající jako páčidlo. Poté, co obviněný poškozeného pohrůžkami násilí zahnal, byla krádež dokonána. Uvedené skutečnosti nemohou svědčit pro závěr o naplnění znaků trestného činu vydírání. Obviněný si přisvojil cizí věci ve sklepě a chtěl tak dále učinit i v prvním patře v bytě poškozeného a bezprostředně po činu se pokusil uchovat si pohrůžkou bezprostředního násilí věci, kterých se

zmocnil. Přitom není důležité, co si mohl myslet poškozený, zda věděl nebo nevěděl o tom, že mu obviněný při krádeži v domě mohl ukrást i jeho sekyrku, ale klíčové je kvalifikování skutku podle zákonných ustanovení, která na ně dopadají. V daném případě se tak jedná jen o přečin krádeže.

Z těchto důvodů obviněný v závěru dovolání navrhl, aby Nejvyšší soud podle § 265k odst. 1 tr. ř. zrušil rozsudek Okresního soudu v Liberci ze dne 17. 8. 2011, sp. zn. 4 T 130/2011, a rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci ze dne 13. 10. 2011, sp. zn. 55 To 493/2011, a aby poté buď podle § 265l odst. 1 tr. ř. přikázal odvolacímu soudu nové projednání a rozhodnutí věci se závazným právním názorem, aby stíhaný skutek byl posouzen jako přečin krádeže podle § 205 odst. 1 písm. c), odst. 2 tr. zákoníku, nebo aby sám ve věci podle § 265m odst. 1 tr. ř. v tomto smyslu rozhodl a uložil odpovídající mírnější trest.

Ačkoli byl opis dovolání doručen Nejvyššímu státnímu zastupitelství, to své případné písemné stanovisko Nejvyššímu soudu do dne konání neveřejného zasedání nezaslalo.

Když Nejvyšší soud jako soud dovolací shledal, že dovolání obviněného je přípustné podle § 265a odst. 1, 2 písm. a), h) tr. ř., bylo podáno osobou oprávněnou podle § 265d odst. 1 písm. b), odst. 2 tr. ř., v zákonné lhůtě a na místě, kde lze podání učinit (§ 265e odst. 1, 2 tr. ř.), se zřetelem na to, že dovolání je možné podat pouze z důvodů taxativně stanovených v § 265b tr. ř., zkoumal, zda označený důvod podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. lze považovat za důvod dovolání v tomto zákonném ustanovení vymezený.

Obviněný dovolání opřel o dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř., podle něhož lze dovolání podat, jestliže rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení skutku nebo jiném nesprávném hmotně právním posouzení. Z tohoto vymezení tedy plyne, že ve vztahu ke zjištěnému skutku je možné dovoláním vytýkat výlučně vady právní.

Nejvyšší soud, který je vázán důvody a rozsahem podaného dovolání, shledal, že obviněný své dovolání zaměřil výhradně proti výroku pod bodem 1), neboť ve vztahu k dalším činům, jimiž byl též uznán vinným, žádné námitky neuvedl, a proto zkoumal jen správnost použité právní kvalifikace ve vztahu k činu označenému a popsánému v bodě 1) rozsudku soudu prvního stupně. Z obsahu dovolání Nejvyšší soud zjistil, že obviněný námitkami, kterými poukazoval na to, že jeho čin neměl být posouzen jako souběh trestných činů, ale měl být kvalifikován jen jako přečin krádeže podle § 205 odst. 1 písm. c), odst. 2 tr. zákoníku, naplnil uplatněný dovolací důvod, protože brojil proti použité právní kvalifikaci. Nejvyšší soud tudíž dále posuzoval, zda jsou tyto námitky opodstatněné.

Činu pod bodem 1) se obviněný v zásadě dopustil tím, že ač byl nedlouho před tím podmíněně propuštěn z výkonu trestu odnětí svobody, jež vykonával rovněž za trestný čin krádeže, nejprve vnikl po vypáčení zámku do sklepa domu N., odkud odcizil sekyrku a další věci. Nato vyšel do patra k bytu Š. B., poté, co obhlédl situaci, přistoupil ke dveřím bytu s páčidlem v ruce, aby dveře vypáčil. Nevěděl, že za dveřmi jej kukátkem pozoruje poškozený, který otevřel dveře a obviněného překvapil. Po krátkém rozhovoru se obviněný dal na útěk a poškozený, který mezitím přivolal policii, jej následoval do opuštěné haly u nádraží ČD a volal na obviněného, aby zastavil a vyčkal příjezdu policie. Obviněný na to reagoval vytažením odcizené sekyrky, kterou se rozmachoval kolem sebe, rozběhl se na poškozeného, na kterého křičel, že ho rozseká a ať ho nechá být, čímž poškozeného vylekal a ten utekl.

Soud prvního stupně k právní kvalifikaci tohoto skutku v odůvodnění rozsudku (str. 6) shledal, že obviněný naplnil jak znaky přečinu krádeže podle § 205 odst. 1 písm. c), odst. 2 tr. zákoníku, tak i zločinu vydírání podle § 175 odst. 1, 2 písm. c) tr. zákoníku. Odvolací soud se s tímto právním závěrem soudu prvního stupně jen ve stručném konstatování o správnosti závěrů o vině ztotožnil.

Nejvyšší soud uvedený právní závěr považuje za správný a na jeho podporu doplňuje, že základním důvodem, proč dovolatel uvedenou právní kvalifikaci označuje za vadnou, je názor, že jde o jeden skutek, v němž obviněný po celou dobu realizoval jen záměr zmocnit se cizí věci, ponechat si ji, a to i za situace, kdy poškozený obviněného pronásledoval, a popírá, že by měl v té době v ruce sekyrku. Za důvod svých výhrůžek obviněný označuje snahu toliko si uchovat věci získané krádeží. Je nutné podotknout, že jestliže obviněný své námítky dotváří na jiných skutkových okolnostech, než jak jsou popsány ve výroku rozsudku soudu prvního stupně, nelze je v rámci řešení právní otázky akceptovat, ale je nutné právní úvahy dovozovat na podkladě soudy učiněných skutkových zjištění, jimiž je Nejvyšší soud vázán a skutkové zjištění soudu prvního stupně nemůže změnit (srov. přiměřeně usnesení Ústavního soudu např. ve věcech sp. zn. I. ÚS 412/02, III. ÚS 732/02, II. ÚS 760/02, III. ÚS 282/03, IV. ÚS 449/03). Nejvyšší soud proto v rámci svých úvah vycházel z toho, co je ve skutkových zjištěních, jež jsou výše popsána, uvedeno.

Rozhodná pro posouzení správnosti předmětné právní kvalifikace je otázka, zda v daném případě šlo o jediný čin (jak tvrdí obviněný), anebo o souběh dvou trestných činů, z čehož vycházely oba soudy. Před-mě-tem trest-ního stíhání je vždy sku-tek, v němž je spat-řo-ván urči-tý trest-ný čin. Více-čin-ný sou-běh před-po-kládá více skut-ků a každý z těchto skut-ků se posu-zu-je jako samos-tat-ný trest-ný čin. Nap-ro-ti tomu u jed-no-čin-ného sou-bě-hu jde o sku-tek jedi-ný. Pro posou-ze-ní otázek sou-vi-se-jících se sou-bě-hem je roz-ho-du-jící v prvé řadě správ-né vyme-ze-ní pojmu sku-tek a urče-ní, zda jed-nání pacha-te-le tvoří jeden či více skut-ků. Trest-ní zákoník ani trest-ní řád pojem skut-ku blíže nede-fi-nu-jí, byť se o něm na více mís-tech zmi-ňu-jí (např. § 38 odst. 2 tr. zákoníku, § 220 odst. 1 tr. ř.), a vyme-ze-ní tohoto pojmu je tedy pone-cháno teo-rii trest-ního práva a soud-ní praxi (srov. Novotný, O., Vanduchová, M., Šámal, P. a kol. Trestní právo Hmotné. Obecná část. 6. vydání, Praha : Wolters Kluwer ČR, a . s., 2010, s. 335).

Jed-nání jako pro-jev vůle pacha-te-le ve vněj-ším světě může zále-žet jak v pohy-bu (komi-siv-ní jed-nání), tak i ve zdr-že-ní se pohy-bu (omi-siv-ní jed-nání), může být úmy-sl-né i nedba-lost-ní. Rámec aktů zahr-nu-tých do jed-nání je vyme-zen trest-ně-práv-ně rele-van-tním násled-kem, jehož musí být toto jed-nání příči-nou. Při-tom se jedná o násle-dek, který je zna-kem urči-tého trest-ného činu. Tako-vý kon-krét-ní násle-dek uve-de-ný ve zvláš-tní části trest-ního záko-níku spo-ju-je jed-not-li-vé dílčí útoky (akty) pacha-te-le do jed-no-ho celku - skut-ku a záro-veň je oddě-lu-je od jiných skut-ků téhož pacha-te-le. Aby se jed-na-lo o jeden sku-tek, je třeba, aby jed-nání pacha-te-le (např. bod-nu-tí nožem) bylo příči-nou násled-ku, který je zna-kem skut-ko-vé pod-sta-ty daného trest-ného činu (usmr-ce-ní člo-vě-ka) (srov. Novotný, O., Vanduchová, M., Šámal, P. a kol. Trestní právo Hmotné. Obecná část. 6. vydání, Praha : Wolters Kluwer ČR, a . s., 2010, s. 336).

Podstata skutku je určována účastí obviněného na určité události popsané v žalobním návrhu, z níž vzešel následek porušující nebo ohrožující společenské zájmy chráněné trestním zákonem (srov. rozhodnutí č. [64/1973](#) Sb. rozh. tr.). Skutek jako pojem hmotněprávní je souhrnem skutečností, které vyčerpávají znaky skutkové podstaty některého trestného činu a podmiňují trestní odpovědnost (srov. i rozhodnutí č. [33/1974](#) Sb. rozh. tr.). Podstatu skutku tvoří jednání pachatele a následek tímto jednáním způsobený, který je relevantní z hlediska trestního práva hmotného.

Momen-tem, který dělí pacha-te-lo-vo jed-nání na různé skut-ky, je násle-dek významný z hle-dis-ka trest-ního práva, který pacha-tel způ-so-bil nebo chtěl způ-so-bit. Za jeden skutek lze pova-žo-vat jen ty pro-je-vy vůle pacha-te-le nave-nek, které jsou pro tento násle-dek kau-zál-ní, pokud jsou zahr-nu-ty jeho zavi-ně-ním (srov. rozhodnutí č. 8/85 Sb. rozh. tr.).

V posuzované věci je zřejmé, že obviněný skutek popsáný v bodě 1) spáchal dvěma odlišnými jednáními a rovněž způsobil dva různé následky. Poté, co vnikl do domu, kde poškozený bydlel,

odcizil nejprve věci ve sklepě domu, mezi nimi i sekerku, kterou si nechal při sobě. Ze sklepa se přemístil do prvního patra, kde se pokoušel vloupat do bytu poškozeného, který jej sledoval a vyrušil ho. V této části obviněný jednak dokonal krádež (věci odcizené ve sklepě měl už u sebe), jednak se o další pokusil (chtěl se vloupat do bytu poškozeného), což však nedokonal, protože byl poškozeným vyrušen a přistižen. Obviněný tak v této fázi svého trestného jednání a průběhu činu jednal tak, že naplnil znaky přečinu krádeže podle § 205 odst. 1 písm. c), odst. 2 tr. zákoníku, neboť zčásti realizoval a zčásti jen započal jednat ve svém záměru zmocnit se cizích věcí vloupáním. Je tedy zřejmé, že tímto činem (samostatným skutkem) obviněný spáchal přečin krádeže.

Na tento skutek navázala další část trestného jednání obviněného, která nastala až v důsledku toho, že když byl poškozeným přistižen, utekl, avšak poškozený ho následoval a doběhl ho až po určité době. Jak z popisu skutku plyne, důvodem, proč poškozený obviněného pronásledoval, byla snaha jednak dopadnout pachatele a jednak mu zabránit v dalších eventuelních krádežích. Podrobně se k tomu svědek vyjádřil tak, že když zjistil, že jej chce obviněný vykrást, že ho vyrušil v době, kdy se mu chtěl vloupat do bytu, má v ruce páčidlo a bude chtít zřejmě vykrást někoho jiného, zatelefonoval na policii, již uvedenou situaci popsal, jakož i to, že jde za pachatelem, a kterým směrem. Za obviněným se tedy vydal sám a sledoval ho až do opuštěné nádražní haly. Přitom na něj volal, aby počkal, že na něj již zavolal policii. V té době již bylo slyšet policejní majáky a obviněný říkal, ať ho poškozený nechá být, avšak v tom se na něj otočil a vytáhl sekeru, již se začal rozmachovat, a říkal, že poškozeného rozseká, ať ho nechá být. Poškozený o této sekerce vůbec nevěděl, divil se, kde se u něj náhle objevila. Poškozený se vylekal a utekl. Obviněného dopadla policie (viz výpověď poškozeného na č. l. 231).

Z uvedeného je zřejmé, že poškozený obviněného pronásledoval sice v jisté návaznosti na čin krádeže, jehož se obviněný dopustil, avšak hlavním motivem poškozeného byla snaha pachatele krádeže dopadnout. Obviněný v době, kdy byl pronásledován, věděl, že jej chce poškozený dohonit, a rovněž byl informován, že se blíží policie. Teprve v této souvislosti poškozenému se sekerkou v ruce vyhrožoval jejím užitím a způsobením újmy na zdraví. Snažil se tím poškozeného donutit, aby v jeho pronásledování ustal, aby si tak utvořil možnost vyhnout se dopadení blížící se policií.

Rozhodným momentem, který dělí jednání obviněného na dva skutky, je i to, že ještě než poškozený začal pronásledovat obviněného, přivolal policii a sám za obviněným běžel. Tím totiž dal najevo, že usiluje o dopadení obviněného. Rovněž je důležité, že v této době poškozený, který byl po celou dobu v bytě, nevěděl, že obviněný před tím, než se snažil vloupat do jeho bytu, ve sklepě odcizil nějaké věci a že ty má stále u sebe.

Jestliže soudy v této části trestného jednání obviněného shledaly naplněné znaky zločinu vydírání podle § 175 odst. 1, 2 písm. c) tr. zákoníku, je potřeba říci, že se ho dopustí ten, kdo jiného násilím, pohrůzkou násilí nebo jiné těžké újmy nutí, aby něco konal, opomenul nebo trpěl a tento čin spáchá se zbraní. Objektem trestného činu vydírání je svoboda rozhodování vůbec. Objektivní stránka spočívá v tom, že pachatel jiného nutí k tomu, aby něco konal, opomenul, nebo trpěl, a to násilím nebo pohrůzkou násilí nebo jiné těžké újmy (srov. přiměřeně rozhodnutí č. [1/1980](#) Sb. rozh. tr.).

Z uvedené části popisu skutku v bodě 1), jež byla důsledkem pronásledování, je zřejmé, že pokud obviněný poškozenému hrozil sekerou, kterou se rozmachoval kolem sebe, a s níž se rozběhl na poškozeného a křičel, že ho rozseká a ať ho nechá být, jednal právě tím způsobem, jak jednotlivé znaky této skutkové podstaty vyžadují. Poškozeného nutil, aby jej dále nepronásledoval, činil tak za použití sekyrky, tedy zbraně, kterou držel v ruce, a přitom obviněnému vyhrožoval, že sekyrky užije. Obviněný takto jednal zcela vědomě a chtěně, protože jeho cílem bylo vyhnout se dopadení policií, v čemž mu vytrvalý poškozený svou zarputilostí a houževnatostí bránil.

Jestliže se obviněný domáhal, aby celé jeho jednání, jak je popsáno pod bodem 1), bylo posouzeno jen

jako přečin krádeže podle § 205 odst. 1 písm. c), odst. 2 tr. zákoníku, neboť měl za to, že jde o jeden skutek, u něhož je druhá, nyní rozvedená část jeho trestného jednání jen součástí skutkové podstaty přečinu, je nutné akcentovat, že shora rozvedené skutečnosti tento jeho požadavek vylučují. Jak již bylo uvedeno výše, nejde o jeden skutek, ale o dva samostatné útoky mající vlastní jednání i rozdílný následek (který je u krádeže představován majetkovou újmou).

Přečin krádeže podle § 205 odst. 1 písm. c) tr. zákoníku spočívá v tom, že se pachatel pokusí bezprostředně po činu uchovat si věc násilím nebo pohrůžkou bezprostředního násilí. Je tedy zřejmé, že rozhodným znakem je i bezprostřední návaznost použitého násilí na krádež. Další rozhodnou skutečností je u trestného činu krádeže i návaznost na věci odcizené při krádeži, k jejichž uchování projevené násilí nebo pohrůžka bezprostředního násilí musí směřovat. Násilí zde musí být použito proti poškozenému, který se snaží získat odcizenou věc zpět, nebo může směřovat i proti jiné osobě, nebo náhodnému svědkovi krádeže, kterého chce pachatel odradit od toho, aby mu zabránil v dokončení krádeže. Násilí je zde tedy prostředkem nátlaku na vůli napadeného se záměrem, aby si pachatel uchoval odcizenou věc.

U trestného činu vydírání podle § 175 odst. 1 tr. zákoníku nátlak ve formě násilí, pohrůžky bezprostředního násilí nebo pohrůžky těžké újmy směřuje obecně k čemukoli, co obviněný na poškozeném vyžaduje, a takový jeho nátlak není ničím omezen, neboť směřuje k tomu, aby poškozený něco (cokoli) konal, opominul nebo trpěl, tedy bez toho konkrétního vztahu k odcizeným věcem. Pokud násilí nebo pohrůžka (bezprostředního) násilí směřovala k něčemu jinému, než si uchovat bezprostředně po činu ukradenou věc, tedy k tomu, aby jiná osoba něco konala, opominula nebo trpěla (např. aby pachatele poškozený nebo jiná osoba nezadržela, neoznámila jeho čin policii apod.), půjde o trestný čin vydírání podle § 175 (srov. přiměřeně usnesení Nejvyššího soudu ze dne 18. 4. 2007, sp. zn. 5 Tdo 345/2007, uveřejněné v Souboru trestních rozhodnutí Nejvyššího soudu, roč. 2007, seš. 35, T 991).

U trestného činu vydírání podle § 175 odst. 1 tr. zákoníku pachatel na rozdíl od trestného činu krádeže podle § 205 odst. 1 písm. c) tr. zákoníku působí na vůli poškozeného bez přímé spojitosti s možností si konkrétní věci pocházející z krádeže uchovat. Proto, když je zvažována právní kvalifikace činu, při němž je násilí nebo pohrůžka násilí pachatele použita vůči poškozenému v bezprostřední souvislosti s krádeží, je nutné s ohledem na konkrétní zjištěné skutkové okolnosti zvážit, k jakému účelu násilí nebo pohrůžka (bezprostředním) násilím směřovala, resp. čeho jimi pachatel chtěl dosáhnout, a zda se tak stalo bezprostředně po činu.

V projednávané věci bylo provedeným dokazováním prokázáno, že jednání, jímž obviněný sekyrkou poškozenému vyhrožoval, se událo s jistým časovým odstupem, kdy již obviněný dům opustil, poškozený přivolal policii a začal za obviněným utíkat. Nedošlo k němu bezprostředně po činu krádeže, ale s jistým časovým odstupem, a nebylo zaměřeno ani k tomu, aby si obviněný mohl bezprostředně po činu ponechat odcizené věci, neboť poškozený nevěděl, co obviněný odcizil a zda má něco u sebe, ale jeho vyhrožování tělesnou újmou za použití zbraně vůči poškozenému bylo vedeno pouze a výlučně snahou zbavit se pronásledovatele a vyhnout se dopadení.

Tato část trestného jednání obviněného byla proto plně v souladu s uvedenými závěry posouzena jako trestný čin vydírání podle § 175 odst. 1, odst. 2 písm. c) tr. zákoníku, a nikoliv jako přečin krádeže podle § 205 odst. 1 písm. c) tr. zákoníku, jak požadoval obviněný.

Nejvyšší soud proto považuje napadená rozhodnutí s ohledem na skutková zjištění v projednávané věci popsána pod bodem 1) a ze všech výše rozvedených důvodů a právních hledisek za správná, a proto dovolání obviněného M. H. jako zjevně neopodstatněné podle § 265i odst. 1 písm. e) tr. ř. odmítl.

(zdroj: www.nsoud.cz)

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Oběť trestného činu](#)
- [Dohoda o vině a trestu](#)
- [Zajištění nároku poškozeného](#)
- [Práva obviněného \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Vydání příkazu k dodání do výkonu trestu](#)
- [Neoprávněná činnost pro cizí moc](#)
- [Kvalifikace skutku](#)
- [Odnětí věci rozhodujícímu soudci \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Náhradní trest](#)
- [Výkon trestu](#)
- [Účinné vyšetřování \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)